Ročník VI., Október 2009 - Marec 2010

Jakubko

Časopis SŠ Chminianske Jakubovany

Obsah

Prinášame Vám stručný obsah toho, čo môžete nájsť v tomto čísle Jakubka. Veríme, že si každý príde na svoje. Je tu veľa nápadov a zaujímavostí.

Rozprávkové čítanie - dozvieme sa o kreatívnej „hodine“ čítania s. 3

Zvedavček - tentoraz sa porozprávame s p. učiteľkou Mgr. I. Cibuľkovou s.4-5

Veľká noc - priblížime si význam týchto sviatkov s. 5

Spomínajko - zaspomíname si na zaujímavosti minulých mesiacov s. 6-10

Projekty - oboznámime sa s projektmi, ktoré boli alebo prebiehajú s. 10-11

Kuchtík - prinášame nápady na zemiakovú harmoniku a veľkonočný koláč s. 12

Chrabromil - naučíme robiť kohútika s. 13

Bystrohlav - pomôžeme nájsť sliepočke vajíčko s. 14

Poradníček - predstavujeme aktivity pre žiakov s poruchami správania s. 15-16

Nedrogáčik - povieme si o škodlivosti prchavých látok s. 17

Centrokomuňáčik - prinášame list Mišky a rozhovor s najstarším Rómom s. 18-20

Vymaľuj - vymaľujeme si obrázok s. 21

Váš Jakubko

Jakubkova schránka

Naďalej môžete prostredníctvom svojich učiteľov prispievať do nášho časopisu. Do Jakubkovej schránky vhadzujte aj správne odpovede na rôzne súťaže. Neváhajte, Jakubko sa určite poteší.

Rozprávkové čítanie

Chceli by sme sa s Vami podeliť o zážitky z nádherného rozprávkového dopoludnia, ktoré sa uskutočnilo v našej škole 28.10.2009. Išlo o alternatívnu formu hodiny čítania pre prvé ročníky na tému „Perníková chalúpka“. Naším zámerom bolo touto formou a kreatívnymi prvkami ozvláštniť, spríjemniť a spestriť hodiny čítania, hravou formou motivovať deti k počúvaniu a čítaniu rozprávok, rozprávkových kníh a detských časopisov a taktiež umocniť rozprávkovú atmosféru „O perníkovej chalúpke“, ktorá je sprievodnou témou na hodinách čítania počas celého prvého ročníka. Cieľom bolo poukázať na spoluprácu v tíme a na environmentálnu výchovu, keďže sme využili interiér aj exteriér školy. Nezanedbateľným cieľom bolo podporiť u žiakov našej školy fantáziu a priblížiť im krásny svet rozprávok, ktoré z domáceho prostredia nepoznajú, aj keď rómski rozprávkári mali v rodinách svoje pevné miesto. Dnešné média - televízia a video, obyčajne žiaľ s nesprávnym obsahovým zameraním pre detského diváka, túto krásu sveta fantázie potláčajú. Z rozprávky k nám prišla rozprávková víla, ktorá sa nám čarovným zaklínadlom pomohla dostať do rozprávky „O perníkovej chalúpke“, v ktorej nechýbala stará striga Agáta. Pripravila nám perníky, no letela na svojej metle tak rýchlo, že sa jej po rozprávkovom lese rozsypali. Našou úlohou bolo tieto perníky pozbierať, no nebolo to také ľahké. Na každom perníku bola čitateľská úloha, ktorú sme museli splniť. Žiacke triedne kolektívy pod vedením svojich triednych učiteliek postupne plnili úlohy: čítali, hádali, skladali, recitovali, hľadali, vzájomne si pomáhali a radostne tlieskali. Nakoniec si za to od strigy Agáty vyslúžili ozajstné sladké perníky z jej sladučkej chalúpky a po dobre vykonanej práci sme si všetci spolu v chalúpke strigy Agáty zaspievali a zatancovali.

Myslíme, že naši žiaci potrebujú aspoň na chvíľu ochutnať a okúsiť chuť sladkej rozprávky, keďže ich život nie je najľahší. Chceli by sme, aby škola, ktorá je pre nich druhým domovom, bola aj ostala tou rozprávkou perníkovou chalúpkou a všetci učitelia boli pre nich rozprávkovými vílami.

Kolektív učiteľov zo ŠZŠ Chminianske Jakubovany

Zvedavček

Na návšteve u pani učiteľky ...

p. učiteľka Mgr. I. Cibuľková

Koľko rokov pôsobíte v školstve?

V školstve pôsobím 24 rokov.

Čím ste chceli byť, keď ste boli malá?

Od malička som chcela byť učiteľkou.

Aký najzaujímavejší zážitok ste zažili počas svojej praxe?

Pracujem väčšinou s najmenšími žiakmi a tí často prekvapia svojimi pripomienkami k určitým situáciám. Často nevedia posúdiť, čo je prípustné a čo so zásadami slušného správania nemá nič spoločné.

Po toľkých rokoch praxe, čo si myslíte o práci učiteľa?

Práca učiteľa je náročná, ale mňa osobne napĺňa. Myslím si, že učiteľ by si v spoločenskom hodnotení zaslúžil byť na vyššej priečke.

Čo vás teší na tejto práci?

Formujete, vychovávate, učíte žiakov a na konci roka si poviete, že tá námaha za to stála.

Čo vás trápi alebo sklamalo na tejto práci?

To, že veľa našich žiakov nechce pokračovať ďalej v štúdiu, hoci majú vytvorené adekvátne podmienky.

Čo by ste chceli zmeniť?

Viac zaangažovať do vzdelávania aj rodičov našich žiakov.

Pamätáte si na svojho najlepšieho žiaka?

Moja najlepšia žiačka sa volala Žaneta Kyseľáková. V súčasnosti má 28 rokov a osemročného syna. Mojou žiačkou bola ešte vtedy, keď som učila na SOU – Prešov.

Máte recept na udržanie dobrých vzťahov z kolegami?

Dobrá nálada, pomoc, vzájomný rešpekt, ústretovosť....

Čo by ste zaželali svojim kolegom a kolegyniam?

Veľa zdravia, lebo je podstatné, lásku, lebo bez nej sa žije ťažko, porozumenie a pokoj vo všetkých oblastiach ich života.

➥

Ktorý veľkonočný zvyk pretrváva aj vo vašej domácnosti?

Oblievačka, keďže mám dve dcéry, ktoré tento deň nemajú pokoja a rodinná pohoda, ktorú cítim v kruhu svojich detí a rodičov.

Za rozhovor ďakuje Mgr. J. Demeterová

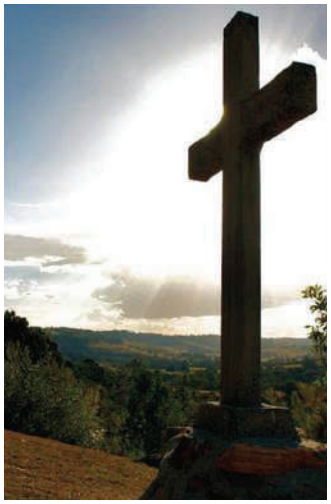
Foto Mgr. J. Rusiňák

Veľká noc

Najvýznamnejší kresťanský sviatok

Po dlhej a mrazivej zime sa na nás začína usmievať teplé zubaté slniečko, ktoré nás hreje nielen na tele, ale aj na duši. Tradične sa jar spája s veľkonočnými sviatkami, ktoré sú vyvrcholením pôstneho obdobia.

Veľká noc je najstarším a najvýznamnejším sviatkom kresťanského cirkevného roka, počas ktorého si kresťania pripomínajú umučenie, smrť a vzkriesenie Ježiša Krista.

Vo Veľkom týždni Rímskokatolícka cirkev slávi tajomstvá spásy, ktoré uskutočnil Kristus v posledných dňoch svojho života. Veľký týždeň sa začína Kvetnou nedeľou, čiže nedeľou utrpenia Pána. Večernou omšou na pamiatku Pánovej večere – zeleným štvrtkom sa začína Veľkonočné trojdnie, ktoré pokračuje cez Veľký piatok utrpenia a smrti Pána a cez Bielu sobotu, vrcholí Veľkonočnou vigíliou a uzatvára sa vešperami Nedele Pánovho zmŕtvychvstania.

Zmŕtvychvstanie – najväčší Kristov zázrak a základná pravda kresťanskej viery. Je to víťazné zavŕšenie Kristovho vykupiteľského diela.

Veľkonočné obdobie – obdobie veľkonočnej slávnosti – trvá 50 dní. Začína sa na Bielu sobotu večer a končí sa večer na sviatok Zoslania Ducha Svätého (Turíce), ktorý sa tento rok slávi 11. mája. Toto obdobie sa slávi v radosti a plesaní ako jeden sviatočný deň. Predovšetkým v týchto dňoch sa spieva radostné Aleluja.

Nech slová chválospevu na veľkonočnú vigíliu – Kristus svetlo sveta – prežiaria aj naše vnútro, aby každý z nás našiel v živote svoje svetlo.

Mgr. M. Imrichová

Obrázok: http://www.christianodyssey.com/easter/easter.jpg

Spomínajko

Na skle maľované

Žiaci I. i II. stupňa školy sa v septembri zúčastnili v priestoroch kultúrneho domu na divadelnom predstavení „Na skle maľované“. Herci Detského kočovného divadla DRaK sa predstavili v hudobnom pásme piesní o Jánošíkovi. Rôzne hudobné nástroje, temperamentné piesne a svižní herci vyčarili úsmev na tvárach našich žiakov.

Návšteva študentov Americkej univerzity

25 študentov pod vedením prof. R. Bulcrofta v rámci 3-dňového pobytu odprezentovali dokument o svojich krajinách Ameriky, niektoré americké hry, pomáhali pri osadzovaní lavičiek pri kríži v osade, osadzovaní futbalových bránok na športovom ihrisku v rómskej osade, natieraní enviromentálneho pavilónu. Pri práci i športe spoznávali život a kultúru Rómov žijúcich v miestnej osade. Pri týchto aktivitách pomáhali študentom učitelia školy, zvlášť p. uč. Beniš, ktorý pripravil potrebný materiál na prácu a p. Priščáková, asistent učiteľa, ktorá napiekla výborné tra-

dičné slovenské koláče. Návšteva bola súčasťou projektu Zdravé komunity s podporou Asociácie pre vzdelávanie, kultúru a komunikáciu.

Mesiac „Úcty k starším“

V mesiaci októbri pripravili pedagógovia školy Mgr. N. Čičáková a Mgr. Z. Pavlíková v spolupráci s ďalšími pedagógmi školy i dobrovoľníkmi komunitného centra

kultúrny program. Terénne sociálne pracovníčky obce vybrali starších Rómov nad 60. rokov, pripravili pozvánky i malé pohostenie. Slávnostný príhovor predniesol starosta obce Jozef Lukáč. Stretnutie oživili rozhovory a spomínanie dôchodcov na život v minulosti . Všetci sa zapísali do kroniky komunitného centra.

Rozprávkové čítanie v hornej škole

28.10.2009 sa uskutočnilo v hornej škole ŠZŠ rozprávkové dopoludnie.

Bola to alternatívna forma hodiny čítania pre prvé ročníky. Zámerom učiteľov prvých ročníkov, zvlášť hornej školy pod vedením Mgr. Semanovej, zaujímavými prvkami oživiť, spríjemniť a spestriť hodiny čítania, hravou formou motivovať deti k počúvaniu a čítaniu rozprávok, rozprávkových kníh a detských časopisov. Z rozprávky prišla k deťom rozprávková víla, ktorá deti s čarovným zaklínadlom preniesla do rozprávky „O perníkovej chalúpke“, tam deti privítala striga Agáta, ktorá s prvákmi riešila úlohy a usilovníčkov odmeňovala sladkými perníčkami.

Floorbal

Žiaci I. stupňa sa v novembri - decembri zúčastnili turnaja vo floorbale. Organizačne zápasy pripravil a zabezpečil Mgr. J. Rusiňák. Najšikovnejšími družstvami boli: 1. miesto - 4 .B, 2.miesto - 4.D, 3. miesto - 4.A .

Disco dance a beseda s príslušníkom policajného zboru

November sa v našej škole niesol v duchu aktivít podporeného projektu ODZNAK

a plánu drogových koordinátorov. Pre žiakov I. a II. stupňa sa uskutočnila tanečná súťaž v počte 50 žiakov. Žiaci súťažili jednotlivo alebo v skupinách. Najlepšie výkony boli odmenené vecnou cenou i diplomom.

Pre žiakov prvých a druhých ročníkov bola zorganizovaná beseda s 2 príslušníkmi policajného zboru, aby už najmenšie deti našej školy vedeli o negatívach a vážnych následkoch drog, s ktorými sa stretávajú v bežnom živote. Živý záujem a otázky detí predurčili, že podobné témy je potrebné rozvíjať už u najnižšej skupiny žiakov.

Krajské srdce na dlani

Mesto Prešov, Prešovské dobrovoľnícke centrum, Rada mládeže prešovského kraja a Európe Direct Prešov vyhlásili súťaž pre jednotlivcov i kolektívy v dobrovoľníckej práci pre všetkých. Nomináciu za Komunitné centrum Spolu Chminianske Jakubovany spracovala Bc. G. Priščáková pre Mgr. M. Pigulovú, riaditeľku miestnej školy i dlhoročnú dobrovoľníčku komunitného centra.

Dobré skutky pre všetkých a citlivé spracovanie nominácie priniesli Mgr. Pigulovej ocenenie „RYTIER DOBRA“ – za systematickú a nezištnú prácu pre rómske deti, mládež ale aj dospelých v obci Chminianske Jakubovany. Naša p. riaditeľka, ktorá s ďalšími 5 ocenenými prevzala diplom, darček i kytičku z rúk primátora mesta Prešov JUDr. P. Hagyariho, zároveň poďakovala v mene všetkých ocenených.

S kultúrnym programom vystúpili v priestoroch Čierneho Orla Prešov žiaci školy pod vedením pedagógov Mgr. N. Čičákovej a Mgr. Z. Pavlíkovej v hudobnom doprovode Mgr. Z. Madzikovej.

Zmyslom oceňovania je nielen odmeniť tých, ktorí cítia potreby a problémy druhých a pomáhajú ich riešiť, ale aj snaha inšpirovať ďalších, vymeniť si skúseností a navzájom sa povzbudiť.

Mikuláš

Ako každý rok i tento zavítal do našej školy Mikuláš v spoločnosti dobrého anjela. Dvojica prešla všetkými triedami našej školy v dopoludňajšom i poobednom vyučovaní. Mikuláš pochválil dobré skutky žiakov, anjel rozdával darčeky všetkým, ktorí dodržiavajú vnútorný poriadok školy, robia jej dobré meno. Žiaci potešili vzácnu dvojicu básňou a piesňou. Dúfame, že o rok k nám zavítajú opäť.

„Živé knihy“

Regionálna rada mládeže Prešovského kraja je dobrovoľná mládežnícka strešná organizácia pre detské a mládežnícke občianske združenia, mládežnícke parlamenty a neformálne mládežnícke skupiny pôsobiacich na území Prešovského samosprávneho kraja. Organizácia napísala zaujímavý projekt „Kedy budú ľudia ľuďmi ...“. Projekt bol zameraný na výchovu a vzdelávanie mládeže k ľudským právam prostredníctvom životných príbehov ľudí. Z našej lokality sa zviditeľnili Michaela Mirgová, žiačka 9. ročníka a Inga Švecová, terénna sociálna pracovníčka obce. Jeden z príbehov si môžete prečítať už v tomto čísle, v rubrike Centrokomuňáčik. Poďakovanie patrí dievčatám za úprimnosť, ochotu a odvahu.

Spojená škola Chminianske Jakubovany

V Špeciálnej základnej škole Chminianske Jakubovany sme v školskom roku 2009/2010 prvýkrát otvorili jednu triedu praktickej školy pre žiakov, ktorí nemajú ukončenú desaťročnú povinnú školskú dochádzku alebo nepokračovali v ďalšom štúdiu na odborných a iných školách. Od 1.1.2010 bola špeciálna základná škola premenovaná na Spojenú školu Chminianske Jakubovany, má aj novú www stránku: sschminjak.edupage.org.

Karneval

V dňoch 4.-5. februára 2010 Spojená škola v Chminianskych Jakubovanoch pripravila v spolupráci s drogovými koordinátormi karneval pre žiakov školy. Bol rozdelený na dva dni, pretože kapacita obecného kultúrneho domu nedovoľuje ináč. Žiaci sa predstavili v maskách, ktoré si zhotovili za pomoci učiteľov. Vo víre tanca a pri rôznych súťažiach žiaci aj učitelia strávili príjemné poobedie. Najkrajšie masky a najrýchlejší súťažiaci boli odmenení sladkosťami .

Valentínska pošta

Vo februári ani našu školu neobišiel sviatok sv. Valentína. Žiaci tak mali možnosť vyjadriť svoju náklonnosť a sympatie k spolužiakom i učiteľom napísaným listom, ktorý vhodili do pripravenej „valentínskej“ škatule. Po týždni usilovného písania, pretriedení a spočítaní takmer 1300 listov sme vyhodnotili žiakov, ktorí dostali najviac listov. Z chlapcov to bol Ľ. Mirga zo 7.B a z dievčat D. Mirgová z 8.A. Za organizáciu Valentínskej pošty ďakujeme Mgr. E. Gregovej a jej 8.B triede.

Hokejový turnaj

Február sa niesol v duchu hokeja a zápasov, ktoré organizačne zabezpečili Mgr. I. Potočňák, Mgr. D. Lanščák a Ing. P. Uličný. Po napínavých a vyrovnaných zápasoch obsadil 1. miesto tím chlapcov 9.A triedy.

Popletená rozprávka

Záver februára priniesol žiakom našej školy veselé rozprávkové stretnutie, ktoré nám pripravili herci Detského kočovného divadla DRaK z Prešova.

Divadelná profesionalita a veselosť na pódiu vyčarili atmosféru, ktorá obohatila všetkých - detí, učiteľov aj rodičov, ktorí prišli ako doprovody žiakov a pomáhajú v rámci drobných obecných služieb.

Mgr. J. Demeterová,

Foto: Mgr. Rusiňák, Mgr. Lanščák

Projekty

„Vianočná hviezda – sila pre všedný život“

Tento projekt sa uskutočnil vďaka programu Darujte Vianoce Nadácie Orange. Nosnou ideou sprievodných aktivít bolo darovať Vianoce 30 rómskym deťom z mnohopočetných a sociálne najslabších rodín, budúcim predškolákom a ich rodičom. Z dlhoročných skúseností z práce s touto komunitou vnímame, že Vianoce sú vo väčšine týchto rómskych rodín čas ako ktorýkoľvek iný. Chýba mu vianočná atmosféra a radosť z nej. Zvlášť 5. – 6. ročné deti sú už odkázané sami na seba alebo na pomoc len o niečo starších súrodencov, pretože matka obyčajne opatruje mladších súrodencov.

Čo sa nám teda podarilo?

Rómske matky uvítali záujem a zúčastnili sa na pečení vianočného pečiva. Mladí dobrovoľníci, žiaci miestnej školy, pod vedením trpezlivých pedagógov, ktorí odsunuli predvianočné prípravy vo vlastných domácnostiach, zrežírovali pútavý vianočný program. Ďalšia skupina mladých Rómov a dobrovoľníkov z radov pedagógov venovala svoj čas výrobe kulís, výzdobe, šitiu košieľ pre anjelov.

Vyvrcholením príprav bolo sviatočné odpoludnie pri hviezdach, detských hviezdičkách na javisku, pri perníčkoch, voňavej a chutnej kapustnici, ktorú sponzorsky podporil starosta obce Jozef Lukáč. Detské očká sa najviac rozžiarili pri vianočných balíčkoch, ktoré boli pripravené pre najmenších s veľkou láskou. Čiapka, rukavice, sladkosti i ovocie zahrejú. Rovnako zohreje pri srdci bábika či plyšový maco, hračky, ktoré naším deťom venovali deti Valentové z obce Sokoľ pri Košiciach. Radosť rozdávaním rastie. Rozdávaním toho, čo kto môže dať .... čas, hračku, milé priateľské slovo o zvykoch, tradíciách, nádherné vianočné pásmo, pokoj, úctu či úprimný úsmev. Rozdávať hodnoty, ktoré sa nesmú zo života vytratiť.

Aktivity Komunitného centra Spolu, miestnej školy i vedenia obce v Chminianskych Jakubovanoch smerujú k tomu, aby miestna komunita Rómov, ich spôsob života nevyznieval v takom zlom svetle ako ju väčšinou prezentujú média.

Ako dôležité vnímame pracovať s týmito ľuďmi, nenechať ich napospas. Neľutujeme ich, nezaznávame. Podávame im pomocnú ruku, ktorá však nespočíva v rozdávaní balíčkov či finančnej pomoci, volíme formy osobných stretnutí, odmeňovania za splnené úlohy, trpezlivej dlhodobej spoločnej práce. Úprimná vďaka patrí všetkým zúčastneným a hlavnému donorovi - Nadácii Orange.

Mgr. D. Ondovčíková

Čo má vedieť predškolák

V období február - máj 2010 sa v našej škole realizuje predškolská príprava- projekt pod názvom „Podaj ruku“, podporovaný Nadáciou pre deti Slovenska Hodina deťom. Jeho cieľom je zjednodušiť štartovaciu pozíciu detí, ktoré majú nastúpiť do školy bez predchádzajúceho zaškolenia sa v materskej škole. Našou úlohou je docieliť, aby tieto deti uspeli v diagnostických testoch školskej zrelosti a následne sa úspešne adaptovali už ako žiaci našej školy.

Na zápise do školy sa zúčastnilo 53 detí, z toho 32 detí nenavštevuje predškolské zariadenie z kapacitných dôvodov, ale aj z nevedomosti rodičov o tom, aký význam pre ich dieťa má predškolská výchova.

Lektori raz týždenne pracujú v štyroch skupinách s 8-9 deťmi. Na svojich stretnutiach si osvojujú základné hygienické návyky a všeobecné vedomosti, ktoré má zvládnuť 5-6 ročné dieťa pri nástupe do školy.

Požiadavky sú zhrnuté vo výstupnom manuáli „Čo má vedieť predškolák“. Deti pred nástupom do školy majú zvládnuť:

- osvojenie hygienických návykov – používať WC, umývať sa, používať vreckovku,
- zlepšiť manuálne zručnosti – šnurovanie,
- rozvíjať grafomotorické zručnosti –písanie, kreslenie,
- naučiť sa správne stolovať,
- zlepšiť slovnú zásobu, rozvíjať pamäť,
- dokázať pracovať samostatne, ale aj v kolektíve.

Našou snahou je zároveň pripraviť rómske ženy-matky, ktoré začnú navštevovať spolu s deťmi komunitné centrum, pracovať s viacerými deťmi súčasne, nielen vlastnými. Budeme ich usmerňovať a učiť ich hrať sa so svojimi ratolesťami, ale aj získavať základné vedomosti, hygienické návyky a manuálne zručnosti, ktoré dieťa potrebuje ovládať pred nástupom do školy.

Bc. M. Šankweilerová

Kuchtík

Syrová hrudka

Potrebujeme:

12 vajec, 1 l mlieka, soľ, 2 klinčeky, 1-2 lyžičky citrónovej šťavy.

Postup:

1. Vajcia rozklepneme do hrnca. Zalejeme ich mliekom a rozšľaháme. Zmes osolíme a pridáme roztlčený klinček a citrónovú šťavu.

2. Hrniec dáme na sporák a zmes za stáleho miešania veľmi pomaly zohrievame, kým sa nezačne uvoľňovať srvátka.

3. Hrniec odstavíme a zmes pomaly prelejeme do sitka vystlaného plátnom. Vyžmýkame všetku prebytočnú tekutinu. Hrudku pevne zabalíme do plátna a na noc zavesíme na chladné miesto, aby z nej úplne odkvapkala zvyšná tekutina.

4. Na druhý deň hrudku vybalíme, opatrne nakrájame na hrubšie plátky. Podávame s čerstvým chlebom a paprikou či paradajkami.

Rýchly veľkonočný koláč

Potrebujeme:

30 dag polohrubej múky, 20 dag práškového cukru, 5 vajec, 120 ml vody, 150 ml oleja (alebo 10 dag masla), 1 prášok do pečiva, 1 vanilkový cukor, 2 lyžice kakaa, 80 ml vody.

Postup:

Všetky prísady dáme do misy a vymiešame (ručne alebo šľahačom). Cesto rozdelíme na dve polovice, do jednej pridáme kakao a vodu. Tortovú formu potrieme tukom a začneme dávať cesto. Dávame striedavo svetlé a tmavé cesto ***vždy*** do stredu, cesto sa pekne rozuteká ku krajom a vytvorí také kruhy, aké sú na obrázku.

Dáme piecť do vyhriatej rúry. Pečieme asi 40 minút pri teplote 180 na spodnej mriežke, po vychladnutí pocukrujeme.

Mgr. G. Grešová

Chrabromil

Kohútik

Aj keď sa už blíži prvý jarný deň, pani Zime sa akosi nechce odísť. Aj náš kohútik by už najradšej zobudil slniečko, aby hrialo. Aby sme si vyplnili chladné dní, vyrobíme si kohútika, ktorý určite slniečko presvedčí a privolá jar.

Pomôcky:

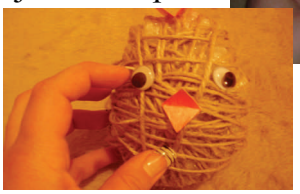

- igelitové vrecúška (odpadový materiál z desiat)
- motúz
- kartón
- farebný papier, lepidlo, nožnice
- ozdoby (farebné pierka, oči, krídla...)

Postup:

Igelitové vrecúška si vytvarujeme do tvaru vajíčka. Postupne omotávame prírodným motúzom. Na omotané vajíčko nalepíme oči, zobák a hrebienok.

Potom dolepíme kohútikovi krídla vystrihnuté z papiera a chvost, ktorý vytvoríme z fareb. pierok.

Podstavec si vystrihneme z kartónu a oblepíme guličkovou technikou z krepového papiera. Nakoniec nášho kohútika prilepíme na trávnatú plochu a máme hotovo.

Kohútik

Chytili sme kohútika

Dali sme ho do košíka

Dajte pozor milé deti

Mgr. Z. Pavlíková

Bystrohlav

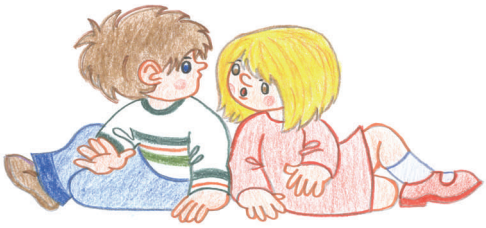

Macko Pooh našiel niečo, čo pravdepodobne patrí našej sliepočke Kvok. Ktorou cestou sa má macko vydať, aby jej vajíčko vrátil?

Mgr. Z. Pavlíková

Poradníček

V našej pravidelnej rubrike Vám predstavujeme vybrané aktivity pre prácu so žiakmi s poruchami správania. Dúfame, že Vám budú nápomocné vo výchovno-vzdelávacom procese. Zároveň Vás chceme požiadať, aby ste svoje poznatky a skúsenosti z práce s týmito žiakmi zaznamenali a poslali do našej schránky.

Ukážka tvorivých aktivít

1. tvorivá aktivita:

Názov aktivity (didaktickej hry): ***Hra s kockami***

Dĺžka trvania aktivity: 15 minút

Cieľ: - naučiť žiaka hrať sa spoločensky stvárňujúcu hru

- viesť žiaka ku kooperatívnej činnosti

Metódy práce: hra, praktická činnosť

Formy práce: skupinová práca

Technické vyučovacie prostriedky: veľké kocky

Postup:

Prvá fáza - Žiaci si kocky pozerajú a zoznamujú sa s nimi. Učiteľka začne spontánne sama stavať dom z kociek. Žiaci postupne samostatne stavajú vlastný dom z malého počtu kociek, ktoré im učiteľka poskytla.

Druhá fáza - Žiaci sa pokúšajú stavať sami ale rýchlo zistia, že každý má málo kociek a nedokáže sám postaviť dom. Preto začínajú spolupracovať a stavať spoločne.

Kolektívna fáza - Do hry pomaly, trpezlivo začína zasahovať učiteľka a postupne pridáva kocky celej skupine.

Záverečná fáza - pochvala za aktivitu a spoluprácu

2. tvorivá aktivita:

Názov aktivity (didaktickej hry): ***Voľnosť***

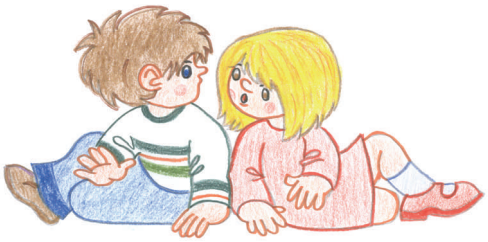
Dĺžka trvania aktivity: 5 minút

Cieľ: - vybiť energiu žiakov a pripraviť na ďalšiu aktivitu

Metódy práce: vysvetlenie, praktická činnosť

Formy práce: skupinová práca

➥

Technické vyučovacie prostriedky: CD prehrávač

Postup:

Učiteľka umožní žiakom vybiť svoju energiu voľným pohybom v upravenom priestore počas rýchlej hudby. Nechá žiakov, aby spontánne a tvorivo pohybom napodobňovali hudbu.

3. tvorivá aktivita:

Názov aktivity (didaktickej hry): ***Fantazijné kreslenie***

Dĺžka trvania aktivity: 10 minút

Cieľ: - precvičiť jemnú motoriku

- viesť žiakov k vyjadreniu svojich pocitov

Metódy práce: vysvetlenie, praktická činnosť

Formy práce: individuálna práca

Technické vyučovacie prostriedky: papiere, farbičky

Postup:

Učiteľka nechá žiakov, aby dynamický a rýchly pohyb z predchádzajúcej aktivity previedli do výtvarnej techniky, aby voľným pohybom ruky snažili znázorniť dynamiku hudby a farebnosťou prejavili svoj vzťah k hudbe a vyjadrili svoju náladu a citové prežívanie hudby.

4.tvorivá aktivita:

Názov aktivity (didaktickej hry): ***Relaxačné cvičenie***

Dĺžka trvania aktivity: 5 minút

Cieľ: - uvoľniť žiaka po namáhavej činnosti

- viesť žiakov k odpočinku po práci

Metódy práce: praktická činnosť

Formy práce: individuálna práca

Technické vyučovacie prostriedky: žinenky, CD prehrávač

Postup:

Učiteľka nechá žiakov, aby si ľahli na žinenky a na chvíľu sa uvoľnili, oddýchli pri počúvaní príjemnej relaxačnej hudby. Po ukončení relaxácie učiteľka vedie so žiakmi rozhovor zameraný na prežívanie hudby a podporuje pri tom fantazijné predstavy žiakov.

Bc. M. Lyachová

Nedrogáčik

DROGÁM

Informačné okienko

Prchavé látky - Roztoky

Roztoky z lakov, lepidiel, emailových farieb, rozmrazovačov, insekticídov a riedidiel sa vdychujú. Čuchanie z igelitových vrecúšok vedie neraz okrem ťažkých organických poškodení aj k **smrti udusením**. Smrťou zaplatí často aj ten, kto si vstrekne spreje priamo do úst. Tým môžu zamrznúť dýchacie cesty a smrť sa potom môže dostaviť už po niekoľkých minútach. Na následky vdychovania týchto prchavých látok umrie ročne viac mladistvých pod 16 rokov, ako na následky všetkých ostatných povzbudzujúcich prostriedkov dohromady. Čuchaním sa spočiatku dosiahne účinok podobný alkoholickému opojeniu. Kto v tom pokračuje, riskuje nepríjemné halucinácie, ku ktorým sa pridruží aj pocit sebapreceňovania. Nezriedka vedie práve ten k úrazom (často si dotyčný myslí, že vie lietať). **Jedy môžu vyvolať zlyhanie orgánov a srdca.** Spôsobujú psychickú závislosť. Medzi známe abstinenčné príznaky patrí pocit úzkosti, depresia a nervozita.

Mgr. G. Grešová

Centrokomuňáčik

Prinášame Vám príbeh jednej z účastníkov „Živých knižníc“.

Michaela MIRGOVÁ

Zamestnanie: žiačka 9.triedy ŠZŠ Chminianske Jakubovany

Obľúbená práca: čítanie kníh, rozprávok a sledovanie rozprávok pre dospelých- tele noviel

Záľuby: pomoc mamke pri všetkých prácach

Obľúbená farba: oranžová

Vzácny človek: mama, ktorá mi dala život a dáva mi lásku

Čo nemám rada: pletky a ak na mňa niekto kričí

Čo si ako prvé všimnem na inom človeku: oči, správanie

Budem raz slávna?

Volám sa Michaela Mirgová, ale všetci ma volajú Miška. Pochádzam a žijem v Chminianskych Jakubovanoch. Veľmi často spomínam na svoje detstvo, lebo sa mi niečo prihodilo, na čo sa nedá zabudnúť.

Ako štvorročná som sa spolu so sestrou ocitla na pozorovaní v diagnosticko-liečebnom ústave v Košiciach. Naša mamka trpela akútnym tuberkulóznym ochorením, preto lekári chceli u nás, jej detí, vylúčiť toto nebezpečné infekčné ochorenie. Ročný pobyt v ústave bol pre mňa zároveň aj veľkou školou života. Tu som začala rozprávať po slovensky, hrala som sa rôzne hry, sledovala som v televízii rôzne rozprávky, na ktoré som sa neustále nesmierne tešila. Našla som si tu aj veľa kamarátov. Všetkého som mala nadostač, ale predsa mi chýbala láska mojich najbližších. Preto som sa nesmierne tešila na návrat domov. Pripadá mi to ako dnes. Bol zimný sychravý deň, keď som sa po dlhej dobe zvítala s mojimi najbližšími. Bola som trochu sklamaná, aspoň si na to tak spomínam. Ja som nevedela rozprávať po rómsky a moji rovesníci mi nerozumeli, keď som rozprávala po slovensky, bolo im to smiešne. A mne bolo smiešne, že nevedeli hry, ktoré som sa hrala s kamarátmi v ústave, alebo nepoznali rozprávky z televízie. Ale ako ubiehal deň za dňom, onedlho sme sa zblížili ako to len deti vedia.

Veľmi rada spomínam aj na prvé dni v škole, na svoju perfektnú pani učiteľku Pospíšilovú. Od prvých dní školu priam zbožňujem. Teším sa na každý deň v nej. Veľmi rýchlo som sa naučila písať, čítať a počítať. Ale stále ma to najviac ťahalo k rozprávkam a k recitácii. Bolo to v piatom ročníku, keď po víťazstve v celoškolskom kole, som postúpila na Krajskú literárnu súťaž v prednese poézie a prózy Gaňov literárny Prešov. Tu som obsadila tretie miesto,

ktoré bolo mojím najväčším úspechom, ale aj výzvou aby som usilovne pracovala a pripravovala sa na ďalšie ročníky. O rok som sa už priblížila k svojmu vytúženému víťazstvu- druhé miesto mi naznačilo, že mám isté rezervy. Až minulého roku nastal ten očakávaný deň „D“. S modernou rozprávkou O škaredej princeznej z pera Ľubomíra Feldeka som získala, vo veľkej konkurencii, tak dlho očakávané prvenstvo. Poviete si, že už môžem byť spokojná, ale to ani zďaleka nie som. Tento školský rok som v poslednom ročníku základnej školy, preto chcem všetkých presvedčiť, že ten úspech nebol náhodný, ale že to so svojím vrelým vzťahom k literatúre myslím vážne. Chcela by som znovu patriť k najlepším recitátorom v kraji. Zaujímavé bolo pre mňa prázdninové stretnutie so sympatickou redaktorkou z Rómskej tlačovej agentúry v Košiciach, ktorá ma povzbudila, že moje výkony sú pre ňu prekvapujúce. Bola v porote a mne sa podarilo VĎAKA RECITÁCII získať titul MISS TÁBORA. Páčila sa mi jej práca, chcela by som raz byť ako ona - držať v ruke mikrofón a milo vystupovať pred kamerou i ľuďmi.

Po ukončení základného vzdelania, chcela by som pokračovať vzdelávať sa na odbornom učilišti. Uvedomujem si, že vzdelanie je vstupnou bránou pre ďalší úspešný život. Nie všetky moje rovesníčky zmýšľajú rovnako ako ja, svoje stanovisko nemením a obhajujem aj naďalej. Ale slová nestačia, všetkých chcem presvedčiť aj svojimi činmi. Či sa mi ten môj sen podarí zrealizovať to ukáže budúcnosť. Ale to už nabudúce... .

M. Mirgová

Spracovala: Mgr. D. Ondovčíková

Spomienky najstaršieho Róma z osady

Počas spomienkového dňa pri príležitosti Mesiaca úcty k starším sme mali možnosť stretnúť sa s jedným z najstarších občanov rómskej osady. Volá sa Edo Žiga. Ako spomína, iba dvaja ľudia v osade sú od neho o jeden rok starší.

Narodil sa v januári 1945 v dedinke Strany pod Tatrami. Má 10 detí a 45 vnúčat. Mal veľmi dobrých rodičov, ktorí ho vychovali tak, aby nikdy nebral cudzí majetok. Do školy nechodil. Po vojne aj mohol, ale v rodine cítili núdzu, keďže otec nemal robotu a tak bolo treba zarobiť na jedlo. Pomáhali dedinčanom nosiť kamene z bane, z nich potom robili cesty. Často im pomáhali aj na poli, za čo dostali jedlo. Robili výrobky zo železa (reťaze, sekery) alebo z dreva (opálky, metly, varešky). Tie potom predávali aj po susedných dedinách. Chodili aj hrať a spievať „gadžom“ na hostiny.

V 60-tych rokoch prišiel bývať s manželkou do dediny Chminianske Jakubovany. Vtedy boli v osade iba šesť chyže, v Jarku tri. On sám si vybavil v práci pôžičku a vybudoval si dom. Dlhé roky pracoval v Pozemných stavbách v Prešove ako murár. A, ako hovorí, nikdy nemal v práci absenciu, iba dvakrát maródoval.

Ako hovorí pán Žiga, aj keď bol život niekedy veľmi ťažký, bol lepší ako dnes. V osade, aj v dedine. Rómovia sa nikdy nebili medzi sebou, iba sa hádali. Po vojne mali dedinu na starosti iba dvaja žandári, ktorí do osady ani nechodili. Nemali prečo. Nikdy sa v osade nefetovalo. „Ľudia nás mali radi, nikdy nám neubližovali, a ani my im“, hovorí pán Žiga. „Dnes sa Rómovia stále hádajú, bijú, polícia je v osade skoro každý deň.“ Cíti, že aj ľudia v dedine sú iní, Rómov nemajú radi. Nepáči sa mu, ako dnes rodičia vychovávajú svoje deti. Hovorí, že sa o nich nestarajú, púšťajú im porno. To ho poburuje. Myslí si, že by mohli žiť ináč, lepšie, mali by sa viacej o deti zaujímať.

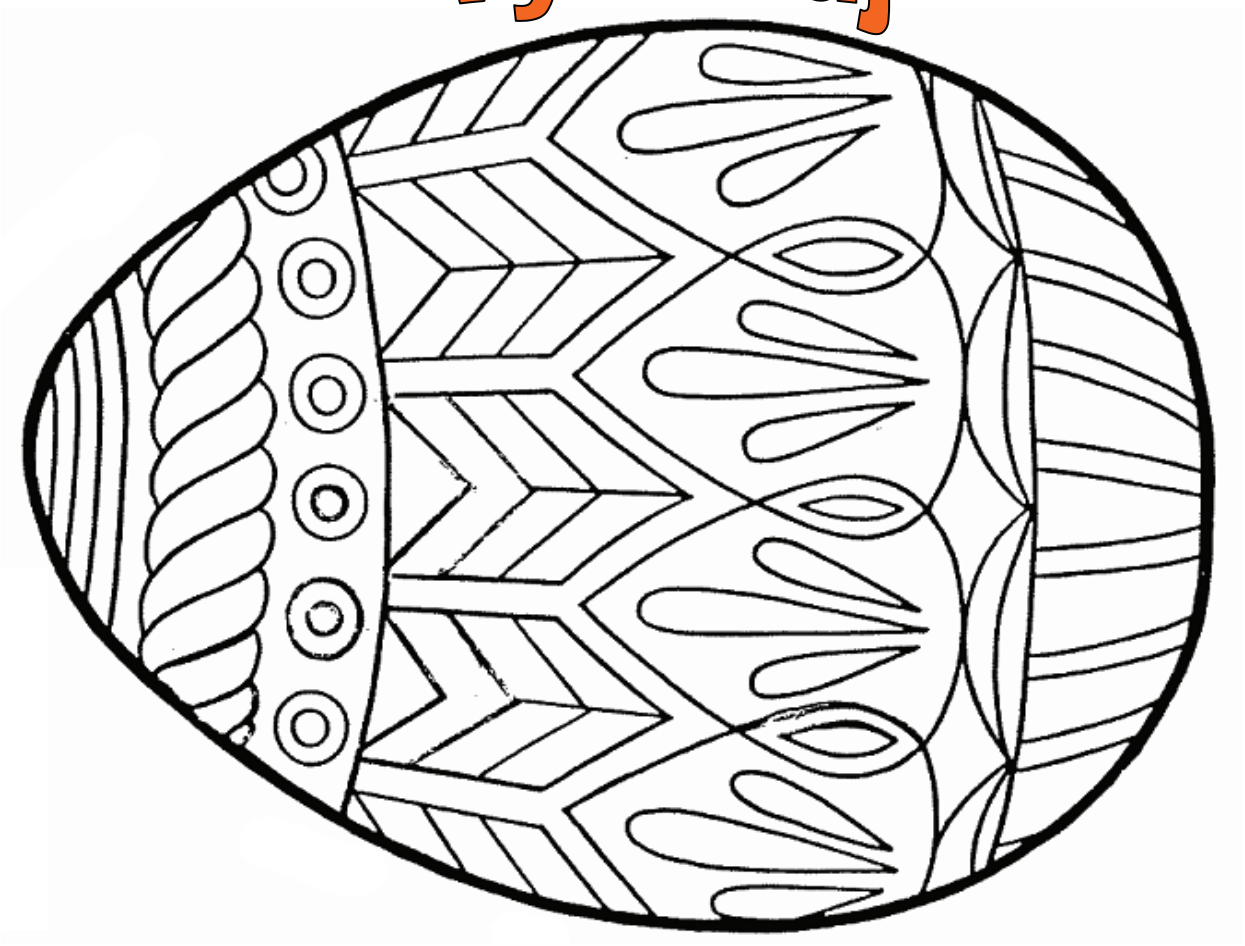
Čo by chcel odkázať mladším generáciám?

Je ťažké mladým rozkázať, nechcú počúvať. Teraz, v dospelosti, si uvedomuje, že človek musí byť vzdelaný, musí všeličo vedieť, aby sa v živote nestratiť, aby niečo dokázal. Chcel by preto mladým odkázať, aby sa viacej učili, aby chodili do školy. Aby sa snažili žiť lepšie ako ich rodičia či starí rodičia. Verí, že potom to bude všetko iné.

Bc. G. Priščáková

Obrázok: http://www.telostraining.co.uk/images/old-people-care02.jpg

Vymaľuj

www.omalovankyzadarmo.sk

Na tvoje vymaľované obrázky čakáme v Jakubkovej schránke do **30.04.2010.**

Časopis Jakubko vydáva SŠ Chminianske Jakubovany

Redakcia :

Mgr. Ján Rusiňák, Mgr. Gabriela Grešová, Mgr. Zuzana Pavlíková, Bc. Mária Lyachová, Mgr. Naďa Čičáková, Mgr. Júlia Demeterová

Spolupracovníci : Mgr. Dáša Ondovčíková , Bc. Gabriela Priščáková, Mgr. Iveta Vašková, Ing. Pavol Uličný, p. Milan Beniš - väzba

Jazyková úprava : Mgr. Naďa Čicáková

Ilustrácie : Bc. Mária Lyachová

Ďakujeme všetkým, ktorí svojou prácou a tvorivosťou prispeli k vzniku tohto čísla.

Milí kolegovia, nebojte sa prispievať a svoje nápady, postrehy a pochvaly vhadzujte do Jakubkovej schránky. Uzávierka vašich príspevkov je do **30.05.2010**.

Názvy rubrík: Chrabromil a Bystrohlav boli inšpirované knihou Harry Potter. Foto obálka: Mgr. J. Rusiňák